

**STATUT
KOMUNALNEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCI
W TARNOWIE**

Odbito w Drukarni Przemysłowej, Kraków, Zielona 7.

S T A T U T

KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI

I. Organizacja Komunal. Kasy Oszczędności m. Tarnowa.

A. Nazwa, siedziba, firma, terytorjalny zakres działania oraz cel Kasy.

§ 1.

„Komunalna Kasa Oszczędności miasta Tarnowa” zorganizowana jest pod tą nazwą z siedzibą w Tarnowie przez Związek komunalny miasta Tarnowa. Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę Kasy, a wymieniony Związek jest Związkiem poręczającym tej Kasy.

Terytorjalny zakres działania Kasy (o ile chodzi o obowiązek przyjmowania wkładek i prawo zakładania zbiornic, oddziałów i Zakładów zastawniczych), stanowi obszar miasta Tarnowa.

W skład majątku pomienionej Kasy wchodzi istniejąca już od r. 1861, zorganizowana przez Gminę

miasta Tarnowa pod nazwą „Kasa Oszczędności miasta Tarnowa“ na podstawie statutu, zatwierdzonego przez ówczesne austriackie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uchwałą z dnia 28 maja 1861, L. 5468/396, zmienionego częściowo reskryptami Namiestnictwa we Lwowie z dn. 31. III. 1878, L. 15492 i z dnia 29. V. 1908, L. 55546/08, wraz z całym jej majątkiem ruchomym i nieruchomym, atoli także z wszystkimi, ciążącymi na niej zobowiązaniami. W skład Kasy wchodzi również założony przez pomienioną Kasę Oszczędności, w roku 1883 na podstawie upoważnienia ówczesnego Namiestnictwa we Lwowie z dnia 19. II. 1883, L. 10197 Zakład zastawniczy na zastawy ruchome, również ze wszelkimi ciążącymi na nim zobowiązaniami.

§ 2.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Tarnowa posiada odrębną osobowość prawną i w granicach niniejszego statutu korzysta z uprawnień przyznanych Komunalnym Kasom oszczędności powołaniem wyżej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13. IV. 1927, Nr. 38, poz. 339, Dz. U. R. P.

Kasie służy prawo otwierania zbiornic oraz prawo otwierania oddziałów na podstawie uchwały stanowiącego Organu związku poręczającego i za zgodą Władzy nadzorczej.

§ 3.

Zadaniem Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Tarnowa jest ułatwić gromadzenie oszczędności i ich oprocentowanie oraz uprzystępnąć ludności tani kredyt.

§ 4.

Związek komunalny miasta Tarnowa, jako Związek poręczający za Komunalną Kasę oszczędności miasta Tarnowa, przyjmuje na siebie całkowitą i solidarną odpowiedzialność wraz z Komunalną Kasą oszczędności miasta Tarnowa wobec osób trzecich za wszelkie zobowiązania tejże Kasy a w pierwszym rzędzie za wkładki i ich oprocentowanie.

B. Skład, sposób wyboru i odwołania tudzież kompetencje organów Kasy i jej Komisji Rewizyjnej.

§ 5.

Organami Kasy są:

- 1) Rada Kasy, jako organ posiadający prawo stanowienia w sprawach Kasy,
- 2) Zarząd Kasy, jako organ wykonawczy.

§ 6.

Rada Kasy jest ciałem kolegjalnem, składającym się z 15 członków. Członkami Rady Kasy mogą być jedynie osoby, posiadające prawo wybieralności do rad gmin wiejskich lub miejskich na obszarze Państwa. Członków Rady Kasy wybiera zwykłą większością głosów na lat 6 stanowiący Organ Związku poręczającego. Najmniej (8) ośmiu członków Rady Kasy musi być wybranych z grona Organu stanowiącego Związku poręczającego, reszta może pochodzić z poza tego grona.

W razie śmierci lub ustąpienia członka Rady Kasy, wybiera Organ stanowiący Związku poręczającego w jego miejsce nowego członka Rady, którego mandat gaśnie w tym samym czasie, w którym wygasa mandat jego poprzednika.

Zmiany składu lub kadencji Organu stanowiącego Związku poręczającego powoduje równocześnie utratę mandatów wszystkich członków Rady Kasy, jak niemniej członków Zarządu Kasy oraz sprowadza konieczność wyboru nowych członków w miejsce ustępujących. W tym wypadku nowo wybrani członkowie otrzymują mandat tylko na pozostały czas okresu urzędowania Rady Kasy, przyczem stale przestrzegana być musi zasada, by w gronie Rady każdorazowo istniało, conajmniej (8) ośmiu członków wybranych z łona Organu Związku poręczającego.

Z pośród członków wybranych z grona Organu stanowiącego Związku poręczającego, wybiera Rada Kasy zwykłą większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę.

Przewodniczący Organu wykonawczego Związku poręczającego, lub jego zastępca, o ile jest równocześnie członkiem organu stanowiącego tegoż Związku — może być wybrany na przewodniczącego Rady Kasy. Ustępujący członkowie winni pełnić swe obowiązki aż do czasu ukonstytuowania się Rady Kasy w nowym składzie i mogą być wybrani ponownie.

§ 7.

Zarząd Kasy stanowi: kolegium, złożone z 6-ciu członków, powołanych przez Radę Kasy w sposób przepisany § 12 (ustęp przedostatni) niniejszego statutu na okres lat 6-ciu. Dyrektor biur uczestniczy w posiedzeniach Rady Kasy i Zarządu Kasy z głosem doradczym.

W tenże sam sposób w miarę potrzeby, wedle własnego uznania, powołuje Rada Kasy jednego z pośród 6-ciu wybranych członków Zarządu na referenta kre-

dytu hipotecznego i wekslowego w charakterze dyrektora za odpowiedniemi wynagrodzeniem przez siebie ustalonym.

Z pośród członków Zarządu wybiera Rada Kasy na ten sam okres czasu i w tenże sam sposób Naczelnika Zarządu, który jest przewodniczącym Zarządu, jakoteż jego zastępcę.

Przy wyborze członków Zarządu głosuje się na każdego członka osobno. Pożądanem-by było, by na dyrektora biura powoływano osobę z agendami i takim czynności kásowych dobrze obeznaną, zaś na referenta kredytów prawnika.

Na członków Zarządu Kasy powołane być mogą osoby z poza organów Związku poręczającego — o ile posiadają prawo wybieralności do jednej z gmin wiejskich lub miejskich na obszarze Państwa. Członkowie jednak zarządów, dyrektorowie, względnie kierownicy instytucyj kredytowych, znajdujących się na obszarze działania Związku poręczającego Kasy, nie mogą być powołani do Zarządu Kasy.

Językiem urzędowym Kasy i jej organów jest język polski.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i Zarządu Kasy. W miejsce wybranych do Zarządu członków Rady Kasy — o ile mandat przyjęli, wybiera Organ stanowiący Związku poręczającego w sposób przewidziany w § 6 niniejszego statutu nowych członków Rady Kasy. Członkowie Rady i Zarządu Kasy nie mogą wchodzić wobec Kasy w stosunek osobistego dłużnika lub poręczyciela.

§ 9.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał. Uchwałam Rady Kasy zastrzega się przedewszystkiem:

- a) 1) ustanawianie regulaminów czynności własnych, komisji, Zarządu i swoich czynności oraz czynności pracowników Kasy,
- b) 2) wybór Zarządu Kasy,
- 3) nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z funduszu zasobowego,
- 4) zbywanie i obciążanie majątku Kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów oraz obejmowanie zarządów fundacji,
- 5) mianowanie na wniosek Zarządu syndyka Kasy oraz znawców dla oszacowania nieruchomości, mających służyć za hipotekę dla pożyczek Kasy,
- 6) postanawianie o wnioskach, jakie imieniem Kasy mają być przedkładane Związkowi poręczającemu w sprawach Kasy, a w szczególności w sprawie otwierania na terytorjum tegoż Związku oddziałów i zbiornic, jak również organizowania zakładów zastawniczych, względnie ich zwinięcia,
- 7) ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Kasy oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szcze-

gólności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych,

- 8) ustalanie preliminarzy Kasy oraz przyzwalanie na wydatki preliminarzem nie przewidziane,
- 9) przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Zarządu Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych, tudzież bilansów Kasy oraz przedkładanie ich Związkowi poręczającemu zgodnie z § 29 statutu,
- 10) postanowienia o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawianie wniosków o rozdziale zysków powstałych z obrotów Kasy,
- 11) postanawianie w granicach ustalonych statutem niniejszym o wnioskach Zarządu w sprawie zaciągania pożyczek,
- 12) ustalanie na wniosek Zarządu dopuszczalnej najwyższej wysokości wkładów, tudzież terminów wypowiedzania tychże oraz wysokości i początku obowiązywania każdorazowej stopy procentowej, tak w stosunku dla dłużników Kasy, jak i jej wierzycieli, z prawem upoważnienia Zarządu do czynienia, w poszczególnych przypadkach odchyłeń od ustalonych w powyższym wzgl. zasad,
- 13) udzielanie urzędnikom Kasy na wniosek Zarządu upoważnień do współpodpisywania — po myśli § 19 ustęp 4 niniejszego statutu — firmy Kasy oraz dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich,
- 14) ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń,

przywiązanych do ustalonych stanowisk, mianowicie płatnych kierowników biur i dyrektorów Kasy, jakoteż awansowanie pracowników Kasy na wniosek Zarządu,

- 15) ustanawianie wynagrodzenia za obecność na posiedzeniach oraz stałe w Kasie zatrudnionych członków Zarządu Kasy, jak niemniej przyznawanie remuneracyj dla członków Zarządu i pracowników Kasy,
- 16) ustalanie przepisów służbowych dla pracowników Kasy oraz ustalenie dla tychże statutu emerytalnego,
- 17) ustanawianie przepisów dyscyplinarnych dla pracowników Kasy, określanie władz dyscyplinarnych tudzież wybór i określenie ich kompetencji,
- 18) wystąpienie do Organu stanowiącego Związku poręczającego z wnioskiem o ewentualną likwidację Kasy,
- 19) ustalanie projektów zmian statutowych,
- 20) określanie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy Zarząd upoważniony jest wykonywać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy.

§ 10.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje przewodniczący, a w razie przeszkody jego zastępca w miarę potrzeby, przynajmniej jednak cztery razy do roku.

Rada Kasy musi być nadto zwołana na żądanie

Organów Związku poręczającego, Władzy nadzorczej, Zarządu Kasy lub też na pisemny wniosek conajmniej 7 członków Rady z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady Kasy poza przypadkami nagłymi nastąpić powinno conajmniej trzy dni przed terminem posiedzenia zapomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad. Zaproszenie winno być doręczone za potwierdzeniem odbioru. Przewodniczący Rady otwiera i zamyka posiedzenie Rady oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy. Członek, który wysiedlił się z terytorjalnego okręgu Kasy lub bez usprawiedliwienia opuścił 2 kolejne posiedzenia Rady Kasy, może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały Organu stanowiącego Związku poręczającego na wniosek Rady Kasy. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Członkowie Rady Kasy sprawują swe czynności bezpłatnie, mogą jedynie otrzymać zwrot kosztów podróży i wydatków poniesionych w sprawach Kasy.

§ 12.

Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do dokonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej, niż połowa statutowej liczby członków Rady Kasy. Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w przypadku, gdy idzie o powzięcie uchwał w sprawie:

a) zbycia nieruchomości i zaciągnięcia pożyczki,
b) wniosków o otwarciu na terytorjum związku poręczającego oddziałów i zbiornic, jak również o organizowanie zakładów zastawniczych,

c) ustalenie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do odnośnych stanowisk,

d) wyboru Zarządu Komisji Kasy,

e) mianowania kierowników biur i dyrektorów Kasy,

f) ustalania regulaminów i preliminarzy Kasy,

g) określania przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy,

h) uchwalania projektu zmiany statutu Kasy i statutu emerytalnego.

W każdym z powyższych przypadków Rada Kasy może powziąć uchwałę zwyczajną większością głosów obecnych, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych co najmniej $\frac{2}{3}$ członków Rady.

W razie nieobecności na posiedzeniu powyższej liczby członków Rady, zwołuje przewodniczący Rady Kasy lub jego zastępca w okresie 8-dniowym ponowne posiedzenie z tym samym porządkiem dziennym i wówczas do ważności uchwały wystarcza obecność więcej niż połowy statutowej liczby członków Rady.

§ 13.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków biorących udział w głosowaniu. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący, w ra-

zie równości głosów przy wyborach rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego. Przy wyborach oraz w sprawach personalnych głosowanie jest tajne. Rada Kasy może jednak w każdym poszczególnym wypadku uchwalić tajność głosowania.

§ 14.

Członek Rady Kasy powinien wstrzymać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobiście zainteresowany.

Jeżeli Rada Kasy z powyższego powodu stanie się niezdolną do powzięcia uchwał, natenczas uchwałę Rady Kasy zastąpi uchwała Organu stanowiącego Związku poręczającego.

Członkowie Zarządu Kasy obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach Rady Kasy. Na posiedzeniach tych służy im głos doradczy poza kolejną mowców.

§ 15.

Rada Kasy może do poszczególnych spraw wybrać ze swego grona komisje. Na posiedzeniach tych komisji przewodniczy przewodniczący Rady Kasy lub jego zastępca. W przypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich, lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, Komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona.

§ 16.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy spisuje się protokół. Do protokołu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu, przewodniczącego, piszącego protokół, członków Rady, członków Zarządu Kasy, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały

w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów „za“ i „przeciw“ oraz liczby wstrzymujących się od głosowania a przy wyborach liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nieusprawiedliwili swej nieobecności na posiedzeniu.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następny posiedzeniu Radzie Kasy odczytany i przyjęty oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół oraz przez jednego członka Rady Kasy.

§ 17.

Do zakresu działania Zarządu Kasy należy przede wszystkim:

a) zarządzanie majątkiem i sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego i przepisów ustanowionych przez Radę Kasy,

b) kierownictwo administracją Kasy, oraz nadzór nad administracją jej osobnych urzędów, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych,

c) sporządzanie preliminarza rocznych wydatków administracyjnych Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy,

d) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości obciążonych pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy,

e) nadzór zwierzchni nad pracownikami Kasy oraz nad prowadzeniem rachunkowości Kasy,

f) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie, jakoteż o należyty obrót pieniężny i prowadzenie wszystkich operacji Kasy z zachowaniem statutu i obowiązujących przepisów,

g) przyjmowanie i oddalanie nieetatowych pracowników i sług, wyznaczanie im uposażeń w granicach przez Radę Kasy określonych, przedstawianie wniosków co do nominacji na posady etatowe i co do awansu etatowych pracowników i sług, dalej co do mianowania syndyka, rzeczoznawców i cenzorów,

h) stanowienie uchwał w sprawach Kasy z upoważnienia Rady Kasy w przypadkach i warunkach, określonych wewnętrznym porządkiem czynności Kasy,

j) wyznaczanie dni i godzin przyjmowania klientów oraz urzędowania dla Zarządu, pracowników i Kasy,

k) przygotowywanie wniosków na posiedzenia Rady Kasy i wykonywanie jej uchwał,

l) udzielanie pracownikom Kasy urlopów oraz zaliczek na płace i zapomóg w granicach obowiązujących norm,

m) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym organom wyraźnie nie zastrzeżonych.

§ 18.

Członkowie Zarządu Kasy obowiązani są dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowej klientów Kasy.

Do członków Zarządu, sposobu obradowania, stą-

nowienia uchwał i odbywania posiedzeń mają odpowiednie zastosowanie odnośnie przepisów niniejszego statutu.

§ 19.

Kierownictwo bieżących czynności Kasy sprawuje Naczelnik Zarządu Kasy, względnie jego zastępca. Jest on równocześnie naczelnym zwierzchnikiem wszystkich pracowników Kasy.

Naczelnikowi Zarządu Kasy służy prawo sprzeciwu do dni 3 co do uchwał Rady i prawo wstrzymania wykonania postanowień Zarządu w przypadku:

a) jeśli uchwała sprzeciwia się postanowieniom statutu,

b) jeśli uchwała lub postanowienie zagraża interesom Kasy. W określonym wyżej terminie Naczelnik Kasy odwołuje się o decyzję do Rady Kasy o ile sprzeciw dotyczy się uchwał lub postanowień Zarządu, zaś do Władzy nadzorczej, o ile dotyczy się uchwał Rady. Jeśli w powyższym terminie obowiązku temu nie uczyniono zadość — sprzeciw względnie zawieszenie uchwały staje się bezprzedmiotowe. Kierownictwo techniczne czynności Kasy sprawuje pod zwierzchnictwem Zarządu, Dyrektor biur, który jest zarazem bezpośrednim przełożonym pracowników Kasy.

Zarząd Kasy zastępuje Kasę na zewnątrz wobec urzędów publicznych i osób trzecich, prowadzi w jej imieniu korespondencję i podpisuje za nią pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Wychodzące od Kasy pisma oraz dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, jak niemniej pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania

imieniem Kasy, muszą być podpisane pod wyciśniętą firmą Kasy przez dwóch członków Zarządu Kasy.

Obok podpisu jednego z członków Zarządu mogą powyższe pisma i dokumenty być podpisywane także przez jednego z urzędników Kasy, któremu Rada Kasy udzieliła w tym kierunku upoważnienia.

§ 20.

Pracownicy Kasy nie mogą być członkami Rady Kasy, ani komisji rewizyjnej Kasy. Wobec Kasy nie mogą oni wchodzić w stosunek osobistego dłużnika, ani też poręczycieli. Przepis ustępu pierwszego, § 18 niniejszego statutu ma również do pracowników Kasy odpowiednie zastosowanie.

Prawa i obowiązki pracowników Kasy określają przepisy służbowe i uposażeniowe wydane przez Radę Kasy.

§ 21.

Związek poręczający sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej. Komisja ta jest organem kolegialnym, złożonym z trzech członków, których wybiera i odwołuje organ stanowiący Związku poręczającego na lat 6.

W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady ani Zarządu, ani też pracownicy Kasy, natomiast mogą być do tej Komisji powołane osoby z pośród lub z poza grona organu stanowiącego Związku poręczającego, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym, jako jej członkowie, bądź też z głosem doradczym, jako jej asesory.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać wobec Kasy w stosunku osobistego dłużnika, ani poręczyciela.

Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej wybierają członkowie tej Komisji z pośród swego grona.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności zaś uchwał niezbędną jest obecność dwóch członków Komisji. Uchwały te powinny być protokołowane, zaś protokół podpisują wszyscy członkowie, biorący udział w uchwałach.

Członkowie Komisji Rewizyjnej spełniają swoje czynności bezpłatnie; mogą jedynie otrzymać zwrot kosztów podróży i wydatków, poniesionych w sprawach Kasy. Poza tem do członków Komisji rewizyjnej, do obrad i posiedzeń tej Komisji mają zastosowanie odpowiednie przepisy §§ 10, 11, 14, ust. 1 i 16 niniejszego statutu.

§ 22.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonego Związkowi poręczającemu przez Radę Kasy, a nadto sprawdzanie stanu Kasy przynajmniej raz na kwartał.

Tok i sposób dokonywania rewizji określa osobny regulamin uchwalony przez Organ stanowiący Związku poręczającego.

Komisja rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewanie rewizje Kasy oraz wszelkich urzędzeń.

W celu wykonania powyższych czynności wolno Komisji Rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy oraz pracowników wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisków i dowodów oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności składa Komisja Rewizyjna sprawozdanie Organowi stanowiącemu Związku poręczającego, przesyłając jednocześnie odpisy organowi wykonawczemu tegoż Związku przy dołączeniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy.

§ 23.

Ogłoszenia Kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Kasy, jakoteż w lokalu urzędowym jej Związku poręczającego, a nadto umieszczane w jednym z dzienników miejscowych lub zamiejscowych.

II. Majątek i fundusz Kasy.

Majątek Kasy stanowi majątek osobny, oddzielony prawnie od majątku Związku poręczającego i osobno administrowany. Majątkiem tym odpowiada Kasa za zobowiązania, jakie jako osoba prawna zaciągnęła względem wkladców i innych wierzycieli. Fundusze, należące do majątku Kasy lub jej powierzone, nie mogą być łączone z funduszami Związku poręczającego i powinny być odrębnie administrowane.

§ 25.

Kasa jest obowiązana posiadać względnie gromadzić fundusz zasobowy, przeznaczony przede wszystkim na pokrycie ewentualnych strat Kasy.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych zysków Kasy; mogą też być nań przeznaczone bezzwrotne dotacje Związku poręczającego, dary, zapisy i t. p.

Fundusz ten gromadzić należy do czasu, póki wraz z narosłemi odsetkami nie osiągnie wysokości

10 % sumy wkładek oszczędnościowych. W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymanym.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej, niż 5 % wkładek oszczędnościowych, to połowa zysków Kasy być może użyta na cele użyteczności publicznej. Jeżeli fundusz wynosi 10 % wkładek, to zyski Kasy mogą być w całości użyte na cele użyteczności publicznej.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego, miarodajną jest w obu powyższych przypadkach suma wkładów oszczędnościowych z tego roku obrachunkowego, w których ta suma była najwyższa, licząc od dnia zatwierdzenia niniejszego statutu.

Na podstawie uchwały Rady Kasy i za zezwoleniem Władzy nadzorczej może Kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku. Pozatem fundusz zasobowy lokowanym być może jedynie w sposób przewidziany w § 46 w punktach 1—4 oraz 10 statutu niniejszego, przyczem o wyborze tych sposobów lokaty decyduje Rada Kasy.

§ 26.

Dla zabezpieczenia funduszu zasobowego powinna Kasa posiadać nadto osobny fundusz wyrównawczy na pokrycie ewentualnych strat kursowych, wynikłych z obliczenia kursu walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach Kasy.

Fundusz wyrównawczy uzupełnia się wyłącznie z wykazanych księgami zwyżek kursowych. Przy obliczaniu z myśl poprzedniego paragrafu procentowej wysokości funduszu zasobowego w stosunku do sumy wkładek oszczędności, fundusz ten nie może być policzany.

§ 27.

Na zabezpieczenie poszczególnych swych operacyj, jakoteż na własne cele inwestycyjne, uprawniona jest Kasa tworzyć również inne fundusze specjalne w miarę potrzeby i uznania Rady Kasy — przedewszystkiem:

- a) fundusz emerytalny pracowników Kasy,
- b) fundusz na pokrycie ewent. strat w kredycie wekslowym,
- c) fundusz inwestycyjny.

Fundusze powyższe mogą być tworzone dopiero po zadośćuczynieniu obowiązkom w przedmiocie funduszu zasobowego (§ 25 statutu niniejszego). Przepis o lokacie funduszu zasobowego ma odpowiednie zastosowanie także i do powyższych funduszy.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym Kasy jest rok kalendarzowy. Rachunkowość swoją prowadzi Kasa według systemu księgowości podwójnej. Fundusz zasobowy, fundusz wyrównawczy i fundusze specjalne należy prowadzić i wykazywać w zamknięciach rachunkowych oddzielnie.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrachunkowego Zarząd Kasy powinien złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności Kasy za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku Kasy i funduszy jej powierzonych oraz zamknięcie rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów Kasy.

Sprawozdanie to wraz z bilansem oraz zamknięciem rachunków, należy po przyjęciu ich przez Radę Kasy przesłać najpóźniej do czterech miesięcy — licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego, Organowi wykonawczemu związku poręczającego celem powzięcia co do nich uchwały przez Organ stanowiący tegoż związku.

W bilansie i zamknięciu rachunkowem walory, mające obieg na giełdzie powinny być przeliczone podług kursu ostatniego dnia roku obrachunkowego, a te walory, które nie mają takiego obiegu, podług kursu walorów podobnych lub podług ich wartości rynkowej. Inne obiekty należy wykazywać w wartości nieprzekraczającej kosztów nabycia. Należności wątpliwe należy zapisywać na straty.

Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i projektem rozdziału zysków oraz zamknięcie rachunkowe, winny być przedkładane corocznie Władzy nadzorczej w ciągu jednego miesiąca po uznaniu ich przez Organ stanowiący Związku poręczającego oraz podane do wiadomości publicznej w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy.

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkładek oszczędnościowych i pożyczek hipotecznych przez cały czas swego istnienia, inne księgi przez lat dziesięć, natomiast może niszczyć spłacone książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z pięciu lat wstecz.

Okresy powyższe liczą się, od daty odnośnych kwitów, zapisków, względnie roku zamknięcia rachunków i ksiąg oraz od daty ostatniego wpisu uskutecznionego na książeczce.

III. Operacje Kasy.

§ 31.

Kasa uprawniona jest do dokonywania tylko tych rodzajów operacji, które wyszczególnione są w statucie niniejszym.

Firma i sam zakład Kasy, jakoteż firma ewentualnych jej oddziałów i zbiornic oraz same te urządzenia, nie mogą być przedmiotem ani operacji Kasy, ani też żadnych transakcji ze strony Związku poręczającego.

A. Operacje bierne.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe na książeczki oszczędnościowe wystawione na okaziciela lub imiennie oznaczoną osobę. Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania w Kasie wierzytelności w wysokości każdorazowego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady od osób fizycznych i prawnych nie tylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczki oszczędnościowe wkładów poniżej 1 zł.

Dopuszczalną najwyższą kwotę wkładu na książeczkę ustala Rada Kasy.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować wkładów oszczędnościowych w następujących przypadkach:

a) gdy wkładca żąda wystawienia książeczki oszczędnościowej na obcą walutę,

b) gdy żądane przez wkladcę warunki wkładu Kasa uzna za nieodpowiednie,

c) gdy nie ma widoków na odpowiednie ulokowanie funduszu wkładowego,

d) gdy wkladca już raz dopuścił się nadużycia zaufania Kasy,

e) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej najniższej kwoty wkładów oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianego powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych, jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład złożony na poszczególną książeczkę osiągnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona. Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się numer otworzonego w Kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i dosłowną treść ewentualnego zastrzeżenia, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imienne oznaczoną osobę, także imię i nazwisko tej osoby. W każdej książeczce uwidoczniiony jest wyciąg statutu Kasy, dotyczący wkładów oszczędnościowych.

Książeczkę oszczędnościową wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie Kasy.

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma wpłacona na książeczkę jest w stosunku do Kasy wierzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej, stwierdzone być winne poza podpisem skarbnika także przez podpis członka Zarządu lub osoby upoważnionej do podpisu.

Zapisków lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględnić, choćby nawet pochodziły od wkładcy lub osoby uprawnionej do podejmowania wypłat. Omyłki skreśla się za pisemnem potwierdzeniem na książeczce skreślenia w sposób dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności, wynikających z książeczki oszczędnościowej — nawet na imiennie oznaczoną osobę wystawioną, wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem Kasa nie ma obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków lub o ile utrata książeczki nie została przedtem zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki wystawione na imiennie oznaczoną osobę bez zastrzeżeń co do osób uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego

przedstawiającego książeczkę do wypłaty za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

Rada Kasy może ustalić, jakie najwyższe kwoty mogą być wypłacone bez uprzedniego wypowiedzenia. Zarząd może wypłacić wkład i ponad umówione warunki, przyczem ma prawo odpowiednio zbonifikować dla Kasy procent.

§ 37.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków i t. p. Wpisanie do książeczki oszczędnościowej uskutecznionych w powyższy sposób wpłat dokonywa Kasa przy najbliższem przedstawieniu jej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wiarytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy tylko za poprzedniem nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkładcy względnie osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić i za wyraźnem wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona lub też, czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wpłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa ewentualnego zastrzeżenia co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia.

Kasa upoważniona jest do potrącania z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych i innych spowodowanych zleceniem wkładcy.

Przy wypłacaniu całego kapitału wraz z procentami, Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej uzależniono od pewnych określonych warunków, to warunki te musi Kasa przytoczyć w książeczce oszczędnościowej w formie odpowiedniego zastrzeżenia. Wypłaty oszczędności z takich książeczek można skutecznie tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopuszczalnym, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą, a określone są w sposób, wykluczający wątpliwości co do sposobu ich dopełnienia. Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa jak i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek, uwarunkowanych zastrzeżeniami, dokonywana być może tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń.

Zastrzeżenie można zmienić lub wycofać. Wpisy o zastrzeżeniach, ich zmianie lub cofnięciu należy uwidaczniać nie tylko w samej książeczce, lecz także w odpisanej księdze wkładów, pełną zaś osnowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą, a innemi komunalnemi Kasami oszczędności i gminnemi kasami pożyczkowo-oszczędnościowymi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojście do skutku takiego porozumienia obowiązany jest Zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy.

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkładca nie żąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wpłaty zażąda, wypłaca się co pół roku według połowy ustalonej stopy z upływem półrocza.

Bieg procentów rozpoczyna się od dnia powszedniego, następującego po dniu wpłaty i liczy się do dnia powszedniego poprzedzającego dzień wypłaty, jednakże od wkładek podejmowanych przed upływem dni 15-tu od chwili ich złożenia licząc, Kasa nie ma obowiązku opłacać odsetek, o ile Rada Kasy obowiązku tego na Kasę nie nałoży.

Oprocentowuje się tylko pełne złote, a ułamków groszy nie uwzględnia się przy obliczeniu procentów.

Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu lub też od zgłoszonych zastrzeżeń albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej

stopy procentowej od wkładów Kasa podaje do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy.

§ 41.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikająca z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić nawet w przypadkach egzekucji, tylko za przedłożeniem dotyczącej książeczki.

Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób, przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzpp. z dnia 13 kwietnia 1927 o komunalnych kasach oszczędności, Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339, wkłady na książeczki oszczędnościowe Kasy, rządzącej się niniejszym statutem, posiadają charakter funduszków ulokowanych z bezpieczeństwem pupilarnem.

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy w myśl art. 20 ust. 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane przez państwowe względnie komunalne władze, urzędy i zakłady jako wadja przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów, oraz jako zabezpieczenie pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje, składane władzom państwowym, względnie komunalnym urzędom i zakładom, nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe, opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej unieważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy, duplikat książeczki może być jednak wydany już po upływie sześciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zagubienie, zniszczenie lub inną utratę książeczki oszczędnościowej może jej posiadacz zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w Kasie, gdzie mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie o zaginięciu obowiązuje Kasę dopiero od chwili doręczenia jej dowodu sądowego o wdrożeniu postępowania przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela albo uzyskania zakazu czy to Władzy policyjnej czy karnej czy Sądu cywilnego wydania wkładki posiadaczowi karty wkładowej i to w ciągu 14 dni od zgłoszenia zaginięcia karty pod rygorem, że po bezskutecznym upływie tego terminu wspomniane zanotowanie wykreślone i wobec Kasy bezskutecznem będzie.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładów lub procentów po upływie sześciu miesięcy od zgłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych, jako-

też skapitalizowanych procentów od takich wkładów następuje z upływem lat trzydziestu od dnia dokonania ostatniego wkładu lub ostatniej wypłaty, względnie od dnia dopisania po raz ostatni przez Kasę procentów na książeczce oszczędnościowej.

Bieg 30-letniego przedawnienia w tych przypadkach, gdzie chodzi o wkłady z odroczoną lub wstrzymaną wypłatą względnie dotknięte zakazem sądowym lub płatne za określonym z góry terminem wypowiedzenia, nie może w stosunku do części wkładu dotkniętej powyższymi ograniczeniami rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzenia wkładem, względnie przed upływem terminu określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podaną będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy. W ciągu powyższego okresu osoby uprawnione do rozporządzenia odnośnymi wierzytelnościami, mogą żądać wypłaty tych wierzytelności względnie prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy.

Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wierzytelności. Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu

wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tegoż w książeczce oszczędnościowej lub też przez za-
wiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie go do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy, a nadto w jednym z dzienników.

Wierzytelności takie mogą być złożone do depozytu sądowego, jeżeli nie zostaną podniesione zgodnie z treścią ogłoszenia.

Takie złożenie wspomnianych wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać procentów.

B. Operacje czynne.

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

1) nabywać polskie państwowe papiery procentowe — listy zastawne i obligacje banków państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych towarzystw kredytu długoterminowego, emitowane za zabezpieczeniem pupilarnem, obligacje związków komunalnych i komunalnych instytucyj kredytowych, tudzież banków gwarantowanych przez związki komunalne, oraz akcje wspólnych komunalnych instytucyj kredytowych.

2) udzielać pożyczek na zastaw papierów oznaczonych w punkcie 1) najwyżej do wysokości $\frac{3}{4}$ ich wartości kursowej, jednak nigdy powyżej ich wartości nominalnej, oraz na zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych.

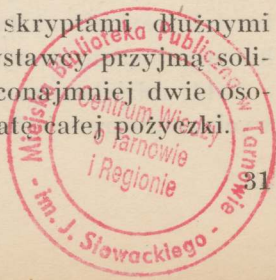
3) udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości terminowych pożyczek oprocentowanych i pupilarnie zabezpieczonych, z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem co najmniej półrocznem wypowiedzeniem, oraz z zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości obciążonej pożyczką Kasy przez cały czas trwania pożyczki będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w § 47 niniejszego statutu określonych.

4) nabywać wierzytelności hipoteczne zabezpieczone pupilarnie.

5) udzielać na cele budowlane — w granicach hipotecznego zabezpieczenia ewikcji kredytu wekslowego w miarę postępu budowy do wysokości 50 % wartości rzeczywiście wykonanych robót.

6) udzielać spółdzielniom zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 29 października 1920 (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733) oraz późniejszych przepisów, ustawę powyższą zmieniających, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich oraz własnych funduszków spółdzielni pod warunkiem, iż członkowie spółdzielni przyjmą poza swemi udziałami, jednakże w stosunku do ich wysokości, odpowiedzialność z własnych funduszków, za kredyt otwarty spółdzielni przez Kasę.

7) udzielając pożyczek za skryptami dłużnymi lub za wekslami, jeżeli obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność co najmniej dwie osoby, zapewniające terminową spłatę całej pożyczki.

8) dyskontować weksle zaopatrzone przynajmniej w dwa podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksla.

9) dyskontować, nie wcześniej jednak, niż na sześć miesięcy przed terminem płatności:

a) książeczki oszczędnościowe wystawione z zastrzeżeniem terminowym przez publiczne Kasy oszczędności, a w szczegól. przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztową Kasę Oszczędności, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, wszystkie komunalne Kasy Oszczędności i wszystkie gminne Kasy pożyczkowo-oszczędnościowe.

b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe wymienione w punkcie 1) niniejszego paragrafu.

c) kupony od wymienionych w punkcie 1) papierów procentowych.

10) umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie lub za wypowiedzeniem wolną gotówkę:

a) na rachunkach żyrowych i czekowych w państwowych i komunalnych instytucjach kredytowych, tudzież w Banku Polskim,

b) w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego,

c) jako wkład oszczędnościowy w Pocztowej Kasie Oszczędności, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i w komunalnych kasach oszczędności,

d) w innych bankach używających dobrej opinii kredytowej, jednak tylko pod tym warunkiem, że lokacja ta będzie przejściową a nigdy stałą.

11) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancją Państwa z zastrzeżeniem dla Kasy

prawa przedterminowego odbioru pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem.

12) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych Związkowi poręczającemu do wysokości 10⁰/₀ wkładów oszczędnościowych. Zakup obligacyj tegoż Związku uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

§ 47.

Budynki nieruchomości miejskiej obciążonej pożyczką udzieloną przez Kasę, w myśl punktu 3 § 46, niniejszego statutu powinny być przez cały czas trwania pożyczki ubezpieczone od ognia:

a) w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych lub w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę przewyższającą conajmniej o 20⁰/₀ kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych $\frac{3}{4}$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości,

b) w prywatnych Zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej, poręczonych przez Związki publiczno-prawne, na sumę przewyższającą conajmniej o 30⁰/₀ kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — w pierwszych $\frac{2}{3}$ części ubezpieczonej nieruchomości.

Jeżeli wartość ubezpieczona, czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynków, czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn, wynosi więcej, niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielania pożyczki, należy stawki powyższe policzać od wartości szacunkowej. Szacunku może Kasa dokonać komisyjnie przez właściwe do tego or-

gany fachowe. Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla warunku co do obowiązku ubezpieczenia budynków od ognia.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać, względnie umieścić w posiadających bezpieczeństwo pupilarne polskich państwowych papierach procentowych lub w papierach przez państwo gwarantowanych conajmniej 5°/_o ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200.000 zł. Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach, o ile to jest konieczne do spłaty wkładów. Pozbywane mogą być wtedy najpierw tylko papiery przez Państwo gwarantowane, a dopiero gdyby zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo pupilarne polskie państwowe papiery procentowe. Nadto fundusze zasobowe Kasy, o ile nie są już umieszczone w nieruchomościach powinny w 20°/_o swej wysokości względnie nadwyżki ponad lokaty w nieruchomościach umieszczone być w wymienionych wyżej papierach. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby pokrycia straty, Kasa może papiery wartościowe stanowiące lokatę funduszu zasobowego pozbyć lub zastawić.

§ 49.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli z uwidocznieniem zobowiązań, zaciągniętych przez tychże na własny rachunek, czy też drogą poręczeń w Kasie.

Członków Zarządu Kasy nie wolno bez zezwolenia Rady Kasy przyjmować jako poręczycieli.

§ 50.

Poza operacjami czynnymi, o których mowa w § 46 statutu niniejszego, może Kasa po uzyskaniu na to pozwolenia Władzy nadzorczej:

1) udzielić oprocentowanych pożyczek terminowych:

a) związkowi poręczającemu do wysokości ponad 10⁰/₀ niewyżej jednak, jak 20⁰/₀ wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacji związku poręczającego uważać należy za udzielenie pożyczki,

b) innym związkom komunalnym i innym związkom prawno-publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związku te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądź to samostnych danin, bądź dodatków do podatków państw.

c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną Komunalnym zakładom zastawniczym (lombardom).

2) umieszczać rozporządzalne fundusze za zgodą Związku poręczającego w instytucjach kredytowych przez Kasę założonych lub przez Związek poręczonych,

Fundusze Kasy mogą być używane w sposób, przewidziany w paragrafie niniejszym i punkcie 12 — § 46 statutu niniejszego najwyżej do wysokości 30⁰/₀ ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych.

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego na

podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem Władzy nadzorczej. Może ona również na podstawie uchwały Rady Kasy nabywać realności, celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów Kasy. Wreszcie Kasa jest uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości obciążone pożyczką Kasy — o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy.

C. Inne operacje.

§ 52.

Kasa ma prawa:

1) redyskontować posiadane w swych portfelach weksle w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych w Banku Polskim oraz innych instytucjach finansowych, które wskaże Minister Skarbu.

2) przyjmować za opłatą, jako depozyta na przechowanie dokumenty, tudzież wartościowe przedmioty i papiery, przyczem Kasa nie ponosi odpowiedzialności za zrealizowanie płatnych kuponów ani wylosowanych papierów,

3) załatwiać na zlecenie i rachunek osób trzecich inkaso weksli — listów przewozowych itp. dokumentów.

4) zaciągać pożyczki na podstawie upoważnienia organu stanowiącego swego Związku poręczającego i za osobną poręką tegoż Związku za te pożyczki.

§ 53.

W związku z operacjami, o których mowa w statucie niniejszym, Kasa uprawniona jest przedsięwziąć następujące czynności:

a) pozbywać własne wierzytelności hipoteczne i za zgodą Organu stanowiącego Związku poręczającego, własne realności,

b) sprzedawać i lombardować posiadane własne papiery wartościowe w przypadku nagłego zapotrzebowania gotówki, jednakże z ograniczeniami wynikającymi z obowiązku posiadania względnie umieszczania zasobów w posiadających bezpieczeństwo popularne polskich państwowych papierach procentowych i w papierach przez Państwo gwarantowanych,

c) prowadzić agencje Banku Polskiego oraz Banków państwowych i komunalnych,

d) wynajmować schowki w swym skarbcu na warunkach przez Radę Kasy ustalonych,

e) otwierać rachunki bieżące i czekowe, przekazowe i korespondencyjne,

f) wystawiać przekazy i akredytywy na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszy oraz w granicach funduszy, posiadanych przez Kasę w tych instytucjach.

IV. Szczególne uprawnienia Kasy.

§ 54.

Rządzająca się niniejszym statutem Kasa jako komunalna Kasa oszczędności jest na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 o komunalnych Kasach oszczędności Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339, tudzież rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 424 wolna:

1) od państw. podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego (zasadniczego i od obrotu).

2) od dodatków komunalnych do powyższych podatków,

3) od opłat stemplowych od podań, wnoszonych tak przez Kasę, jak i przez istniejące przy niej zakłady zastawnicze (§ 2 statutu niniejszego).

Przychody z wkładów na książeczki oszczędnościowe Kasy są wolne od podatku od kapitałów i rent, o ile wysokość wkładów nie przewyższa kwoty 5.000 zł.

Wpisy w książeczki oszczędnościowe oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydawane przez Kasę są wolne od opłaty stemplowej.

Pisma, stwierdzające otrzymanie pożyczki od Kasy, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 0.3⁰/₀ od sumy zobowiązania.

§ 55.

W razie niezapłacenia w terminie pożyczki, zabezpieczonej zastawem papierów wartościowych, Kasa ma prawo sprzedać te papiery bez upoważnienia sądowego.

Sprzedaż powinna się odbyć najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia płatności pożyczki, zabezpieczonej zastawem, przyczem papiery notowane na giełdzie, mają być sprzedawane po cenie giełdowej a nie notowane po przeciętnej miejscowej cenie rynkowej.

Papiery wartościowe przyjęte przez Kasę jako zastaw udzielonych pożyczek, mają być zapisane do oddzielnej księgi sznurowej z wyszczególnieniem ich rodzaju i ilości, a przy premjowych papierach warto-

ściowych także numerów obligacji, tudzież z podaniem sum wierzytelności zastawem zabezpieczonych.

V. Likwidacja Kasy.

§ 56.

Likwidacja Kasy może być dobrowolna lub przymusowa. Dobrowolna likwidacja następuje na skutek uchwały Związku poręczającego, zatwierdzonej przez Władzę nadzorczą.

Przymusową likwidację może zarządzić Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przypadkach określonych w ustępie trzecim art. 30 wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych Kasach oszczędności.

Rozporządzenie Władzy, zarządzające lub zatwierdzające likwidację Kasy, jakoteż wdrożenie postępowania likwidacyjnego, ogłasza się w Krakowskim Dzienniku Wojewódzkim.

Ustalony plan likwidacyjny Kasy powinien być ogłoszony w sposób przewidziany dla ogłoszenia statutu Kasy.

W ogłoszeniu odnośnem należy zawezwać wierzycieli Kasy do podjęcia wkładów w przeciągu 6-ciu miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie conajmniej w dwutygodniowych odstępach czasu po sobie. Po upływie 6-ciu miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia ustaje oprocentowanie wkładów.

Jeżeli płynne fundusze nie wystarczają na pokrycie zobowiązań Kasy, za które Związek poręczający

przyjął odpowiedzialność, a w szczególności na pokrycie zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych, to odpowiednich środków na pokrycie tych zobowiązań powinien w myśl obowiązujących przepisów dostarczyć Związek poręczający.

Likwidacja Kasy odbywa się pod nadzorem osobnego komisarza, którego wyznacza właściwa Władza nadzorcza.

Postępowanie likwidacyjne nie może zostać zamknięte przed upływem sześciu miesięcy od chwili ostatniego ogłoszenia o jej wdrożeniu.

Ta część majątku Kasy, jaka potrzebna jest na zaspokojenie tych jej wierzycieli, którzy po odbior swych wierzytelności do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, złożoną być powinna na lat 30-ci do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli. Wierzytelności takie, o ile ich do upływu tego okresu czasu wierzyciele nie podejmą, przypadają na rzecz Związku poręczającego.

Nadwyżka majątku Kasy, pozostała po zaspokojeniu wszystkich jej wierzycieli, którzy się zgłosili do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego i po złożeniu odpowiedniej części jej majątku na cel uprzednim ustępem wskazany, przechodzi na rzecz Związku poręczającego, który powinien użyć tej nadwyżki tylko na cele użyteczności publicznej, po ewentualnem poprzedniem potrąceniu z niej kosztów likwidacji oraz kapitału zakładowego, przyznanego Kasie przy jej organizowaniu. Zwinięcie Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych podaje Związek poręczający w sposób na miejscu praktykowany do publicznej wiadomości.

VI. Władze nadzorcze.

§ 57.

Władzą nadzorczą nad Kasą, rządzącą się niniejszym statutem, jest zgodnie z § 59 rozporządzenia wykonawczego w instancji pierwszej Wojewoda, a w instancji drugiej i ostatniej Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 58.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu Kasy, a w szczególności wykroczeń przeciw obowiązującym przepisom lub postanowieniom statutu niniejszego, służy Władzy nadzorczej prawo wydawania zarządzeń, niezbędnych celem usunięcia nieprawidłowości lub zapobieżenia dalszym wykroczeniom. Zarządzenia te mogą polegać na zawieszeniu w czynnościach lub usunięciu członków Rady Kasy, Zarządu Kasy i Komisji Rewizyjnej i na ustanowieniu w razie potrzeby komisarza na koszt Kasy lub Związku poręczającego dla Zarządu Kasą do czasu wyboru nowych organów. Wybór ten powinien nastąpić w ciągu trzech miesięcy od czasu ustanowienia Komisarza.

Komisarz w zakresie powierzonych mu czynności, wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Zarządu Kasy.

VII. Przepisy końcowe.

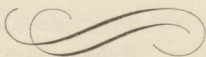
§ 59.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdze-

niu go przez Władzę nadzorczą i ogłoszeniu go w Dzienniku Wojewódzkim.

§ 60.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu Władzy nadzorczej.

YW-5057

Miejska Biblioteka Publiczna
w Tarnowie

CWoTiR

0230-005057-00